II

(Voorbereidende besluiten)

COMITÉ VAN DE REGIO'S

Advies van het Comité van de Regio's over het „Voorstel voor een beschikking van de Raad tot vaststelling van een meerjarig kaderprogramma voor acties in de energiesector (1998-2002) en begeleidende maatregelen [Voorstel voor een beschikking van de Raad tot vaststelling van een meerjarig kaderprogramma voor acties in de energiesector (1998-2002), Voorstel voor een beschikking van de Raad betreffende een meerjarenprogramma ter bevordering van hernieuwbare energiebronnen in de Gemeenschap — (1998-2002) — Altener II, Voorstel voor een beschikking van de Raad tot vaststelling van een meerjarenprogramma ter bevordering van energie-efficiëntie — (1998-2002), Voorstel voor een beschikking van de Raad tot vaststelling van een meerjarig programma van technologische acties ter stimulering van een schoon en efficiënt gebruik van vaste brandstoffen — (1998-2002)]"

(98/C 315/01)

HET COMITÉ VAN DE REGIO'S,

gezien het voorstel voor een beschikking van de Raad tot vaststelling van een meerjarig kaderprogramma voor acties in de energiesector (1998-2002) en begeleidende maatregelen [1];

gezien het besluit van de Raad van 4 februari 1998 om het Comité van de Regio's, overeenkomstig artikel 198 C, eerste alinea van het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap, over dit onderwerp facultatief te raadplegen;

gezien het besluit van zijn Bureau van 12 maart 1998 om commissie 4 (ruimtelijke ordening, stedelijke aangelegenheden, milieu en energie) met de voorbereiding van dit advies te belasten;

gezien het door commissie 4 op 22 april 1998 met algemene stemmen (urgentieprocedure) goedgekeurde ontwerpadvies (CDR 56/98 rev.) — rapporteur: de heer Mernizka,

heeft tijdens zijn 24e Zitting van 15 en 16 juli 1998 (vergadering van 16 juli) het volgende advies met meerderheid van stemmen goedgekeurd.

[1] COM(95) 550 def.

1. **Inleiding**

1.1. De Raad heeft de Europese Commissie verzocht [1] om vóór 1998 een onderzoek uit te voeren naar de coördinatie van alle relevante programma's in de energiesector en eveneens vóór 1998 een Mededeling over alle EU-programma's met een energiecomponent te publiceren.

1.2. Ook heeft de Raad de Commissie verzocht om met voorstellen voor een betere transparantie en coördinatie te komen en een kaderprogramma op energiegebied op te stellen.

1.3. De Commissiemededeling „Overzicht van beleid en maatregelen op energiegebied" [2] is een eerste aanzet tot een analyse van alle programma's die iets met energie te maken hebben.

1.4. De Commissie heeft het meerjarige kaderprogramma in november 1997 gepubliceerd en op 8 december 1997 aan de energie-Raad voorgelegd. De energieministers hebben nota genomen van het programma en het voor verdere behandeling naar de organen van de Raad doorgestuurd.

2. **Inhoud van het meerjarig kaderprogramma**

2.1. De Commissie stelt voor om in de periode 1998-2002 een kaderprogramma voor EU-maatregelen op energiegebied uit te voeren. Dit programma is vooral bedoeld om de volgende prioritaire doelstellingen te helpen verwezenlijken:

— betrouwbare energievoorziening;

— gegarandeerd concurrentievermogen;

— onderlinge afstemming van de ontwikkeling van de energiemarkt en de bescherming van het milieu.

2.2. Het kaderprogramma moet door middel van zes specifieke programma's van horizontale of thematische aard en met de volgende verdeling van de financiële middelen worden uitgevoerd:

	miljoen ecu
— voorspellende analyses en toezicht op de markten	7,8
— internationale samenwerking op energiegebied (Synergy)	36,4
— stimulering van het gebruik van duurzame energie (Altener II)	81,1
— bevordering van energie-efficiëntie (SAVE II)	68,4
— bevordering van schoon en efficiënt gebruik van vaste brandstoffen (Carnot)	4,1
— nucleaire veiligheid	2,6
Totaal	200,4

Deze bedragen moeten gezien worden als maximumbedragen voor de looptijd van het kaderprogramma, waaruit de eigenlijke maatregelen en ook de personeels- en beheerskosten gefinancierd dienen te worden.

2.3. Het programma moet onder meer zorgen voor een eenvoudiger beheer en een transparanter en zuiniger gebruik van de middelen, zodat een efficiëntere besteding van de beschikbare begrotingsmiddelen mogelijk wordt.

2.4. Voor het beheer van het kaderprogramma moet de Commissie ondersteuning krijgen van een adviescomité dat is samengesteld uit vertegenwoordigers van de lid-staten en onder voorzitterschap van de vertegenwoordiger van de Commissie dient te staan. De Commissie moet zoveel mogelijk rekening houden met de adviezen van dit comité.

2.5. De Commissie dient elk jaar te kijken hoe het staat met de voortgang van het kaderprogramma en van de bijbehorende specifieke programma's. Ook moet zij de uitvoering, de algehele efficiëntie en de bijdrage aan de verwezenlijking van de EU-doelstellingen, de prioriteiten en de besteding van de financiële middelen in de gaten houden en zo nodig met voorstellen voor aanpassingen komen.

2.6. In het derde jaar van de looptijd van het kaderprogramma moet de Commissie door onafhankelijke externe deskundigen een algehele evaluatie van de uitvoering van de onder het kaderprogramma vallende communautaire maatregelen laten uitvoeren. De resultaten hiervan worden voorgelegd aan de Raad, het Economisch en Sociaal Comité en het Comité van de Regio's.

3. **Algemene beoordeling van het meerjarig kaderprogramma**

3.1. Het Comité acht de invoering van een kaderprogramma voor maatregelen op energiegebied een goede zaak. Het verwacht dat een beter geïntegreerde, transparantere en efficiëntere aanpak leidt tot een duidelijke stroomlijning en een wederzijdse versterking van alle activiteiten en programma's en tot eenvoudiger procedures.

---

[1] Resolutie van de Raad van 8 juli 1996 betreffende het Witboek „Een energiebeleid voor de Europese Unie" (PB C 224 van 1.8.1996) en Verordening (EG) nr. 701/97 van de Raad tot vaststelling van het Synergy-programma (PB L 104 van 22.4.1997).

[2] COM(97) 167 def. van 23 april 1997.

3.2. Het Comité is het met de Commissie eens dat een efficiënt energiebeleid alleen mogelijk is als de maatregelen gebundeld worden en het accent wordt gelegd op de doelstellingen voorzieningszekerheid, concurrentievermogen en milieubescherming. Krachtens de Europese Verdragen heeft de Commissie echter geen bevoegdheden op energiegebied. Alle maatregelen moeten dan ook in overeenstemming zijn met het subsidiariteitsbeginsel.

3.3. De Commissie streeft terecht naar een zo groot mogelijke coherentie, waarvoor een efficiënte besluitvorming van cruciaal belang is. Het Comité staat dan ook achter het voorstel om één enkel comité met de ondersteuning van het kaderprogramma te belasten, maar vindt dat dit comité ook beslissingsbevoegdheden moet krijgen en bijgestaan dient te worden door comités van deskundigen voor de afzonderlijke programma's, waarbij de verantwoordelijkheden duidelijk dienen te worden afgebakend. Bij deze besluitvorming zouden ook lokale en regionale overheden moeten worden betrokken.

3.4. Het Comité is het er in principe mee eens dat meer geld wordt uitgetrokken om de prioritaire beleidsdoelstellingen op energiegebied te kunnen verwezenlijken. Het accent zou moeten komen te liggen op uitgaven ter bevordering van duurzame energie (het Altener-programma) en energie-efficiëntie (het SAVE-programma), omdat de werkgelegenheid en het milieu daar het meeste baat bij zouden hebben.

3.5. De Commissie is terecht van plan om de activiteiten regelmatig (jaarlijks) te beoordelen en door onafhankelijke deskundigen te laten nagaan hoe het staat met de uitvoering van de bij het kaderprogramma horende EU-activiteiten. Op die manier is namelijk een snelle aanpassing aan nieuwe ontwikkelingen mogelijk.

3.6. Het Comité stemt in met het voornemen om een netwerk van de betrokken directeuren-generaal in het leven te roepen, omdat op die manier afstemming plaatsvindt met de programma's van andere directoraten-generaal waarmee eveneens activiteiten op energiegebied worden gefinancierd. Dit komt de coördinatie en de transparantie ten goede (zie ook paragraaf 4.4.4).

4. **Inhoud en beoordeling van afzonderlijke onderdelen van het meerjarig kaderprogramma**

4.1. *Meerjarenactie van studies, analyses, prognoses en andere verwante werkzaamheden in de energiesector*

4.1.1. Samen met de lid-staten moet een programma ontwikkeld worden waarmee het mogelijk is om de ontwikkeling van de energiemarkten en energietrends nauwgezet te volgen, zodat besluiten over energiekwesties voortaan op gemeenschappelijke analytische basis kunnen worden genomen.

4.1.2. Het Comité beseft hoe belangrijk betrouwbare gegevens zijn voor het nemen van besluiten op energiegebied en gaat daarom in grote lijnen akkoord met deze initiatieven. Ter wille van een zo groot mogelijke efficiëntie en ter vermijding van dubbel werk wil het Comité er echter wel op wijzen dat een nauwe samenwerking met de lid-staten van groot belang is en dat ook rekening moet worden gehouden met de omvangrijke informatie die nu al beschikbaar is.

4.2. *Meerjarenprogramma ter bevordering van de internationale samenwerking in de energiesector — Synergy*

4.2.1. Doel van dit programma is het verstrekken van steun bij het bepalen, het uitwerken en het uitvoeren van het energiebeleid in derde landen, het bevorderen van de industriële samenwerking tussen de Gemeenschap en derde landen in de energiesector, en het versterken van de coördinatie van de externe activiteiten van de Commissie op energiegebied.

4.2.2. Het gaat om een al lopend programma waarvoor de Commissie, gelet op het kaderprogramma, om te beginnen een verlenging tot 31 december 1998 heeft voorgesteld. De energieministers hebben dit voorstel gehonoreerd en zijn het erover eens geworden om hiervoor in 1998 5 miljoen ecu uit te trekken. In het meerjarig kaderprogramma wordt voor 1998 een bedrag van 7 miljoen ecu uitgetrokken, dat in 2002 moet zijn opgelopen tot 7,57 miljoen ecu.

4.2.3. Het Comité staat achter het doel van het Synergy-programma en stemt tevens in met de verlenging van de looptijd van het programma tot 31 december 2002. Het vindt 5 miljoen ecu voor 1998 echter genoeg en is verder van mening dat dit bedrag in de periode 1999-2002 slechts langzaam zou moeten oplopen.

4.3. *Meerjarenprogramma ter bevordering van hernieuwbare energiebronnen — Altener II*

4.3.1. Met het Altener-programma moet het gebruik van duurzame energie worden gestimuleerd. Altener II is niet alleen bedoeld om de Altener I-activiteiten uit te breiden; het omvat ook nieuwe maatregelen om duurzame energie gemakkelijker ingang te doen vinden op de markt en om de EU-strategie voor duurzame energie uit te voeren, te begeleiden en nauwgezet te volgen.

4.3.2. Dit programma zal van groot belang worden voor het meerjarenkaderprogramma.

4.3.3. Voor een gedetailleerde uitwerking van dit standpunt verwijst het Comité naar zijn advies van 18 september 1997 ([1]).

4.4. *Meerjarenprogramma ter bevordering van de energie-efficiëntie — SAVE II*

4.4.1. Het SAVE II-programma, één van de drie belangrijkste EU-programma's ter bevordering van ener-

([1]) PB C 379 van 15.12.1997, blz. 63.

gie-efficiëntie, werd in december 1996 door de Raad goedgekeurd. Het is het enige EU-programma dat uitsluitend gericht is op verbetering van de energie-efficiëntie.

Het SAVE II-programma omvat diverse onderzoeken, maatregelen voor een betere uitwisseling van ervaringen, activiteiten om het energiebeheer te verbeteren en sectorale proefprojecten om vaart te zetten achter investeringen in energie-efficiënte technieken.

4.4.2. Het Comité stemt in met het voorstel om SAVE II tot 2002 voort te zetten, omdat het een van de belangrijkste EU-instrumenten is waarmee een duidelijke daling van de CO_2-uitstoot bereikt kan worden.

4.4.3. Het is terecht de bedoeling dat SAVE II — evenals Altener II — een van de pijlers van het kaderprogramma zal vormen. Daarom is het ook niet meer dan logisch dat er meer financiële middelen voor worden uitgetrokken.

4.4.4. SAVE II moet snel worden afgestemd op andere EU-programma's ter verhoging van de energie-efficiëntie (met name Joule en Thermie), zodat deze programma's elkaar niet overlappen maar elkaar juist versterken (zie ook paragraaf 3.6).

4.5. *Meerjarig programma van technologische acties ter stimulering van een schoon en efficiënt gebruik van vaste brandstoffen — Carnot*

4.5.1. Dit programma omvat de opzet van een informatienetwerk en industriële samenwerking. Concrete O&TO-activiteiten maken er geen deel van uit.

4.5.2. Aangezien vaste brandstoffen nog lange tijd beschikbaar zullen blijven, zullen zij ook in de toekomst een belangrijke bijdrage leveren aan de energievoorziening in de Unie en de rest van de wereld. In de hele wereld wordt geprobeerd de hiermee samenhangende uitstoot van schadelijke stoffen terug te dringen. Het succes van deze pogingen hangt sterk van de efficiëntie van de gehanteerde technieken.

4.5.3. Het stimuleren van schone, efficiënte technieken is van groot belang. Daarnaast moeten er snel extra maatregelen worden genomen om niet alleen deze technieken, maar ook de samenwerking en de informatie over markt en technologie te verbeteren. Het meerjarenprogramma en de inbedding hiervan in het energie-kaderprogramma zijn dan ook een goede zaak.

4.6. *Meerjarenacties in de sector nucleaire veiligheid en vervoer van radioactief materiaal*

4.6.1. Het programma moet de industriële samenwerking op het gebied van kernenergie stimuleren, voorwaarden scheppen voor een soepel en veilig transport van radioactief materiaal, en de opleiding van deskundigen op het gebied van nucleaire veiligheid in Midden- en Oost-Europese landen en de Nieuwe Onafhankelijke Staten stimuleren.

4.6.2. De EU-regio's hebben over het gebruik van kernenergie uiteenlopende en soms zelfs tegengestelde standpunten. Ze zijn het er echter over eens dat hierbij in de hele wereld de strengste veiligheidsvoorschriften in acht moeten worden genomen. Het Comité juicht het dan ook toe dat de lopende activiteiten worden opgenomen in een meerjarenprogramma, dat op zijn beurt in het energie-kaderprogramma ingebed zal worden.

Brussel, 16 juli 1998.

De voorzitter

van het Comité van de Regio's

Manfred DAMMEYER